

VÁCLAV JAKEŠ

**FALEŠNÁ
REALITA**

FALEŠNÁ REALITA

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Václav Jakeš

FALEŠNÁ
REALITA

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Copyright © Václav Jakeš, 2020
Illustrations © Rosvita Mikulová, 2020
Cover Art & Layout © Josef Kroupa, 2020
Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2020

ISBN 978-80-7557-970-6 (print)

ISBN 978-80-7557-911-9 (ePub)

ISBN 978-80-7557-912-6 (mobi)

ISBN 978-80-7557-913-3 (pdf)

Ani ve snu by mě nenapadlo, že můj tak fádňí život ovlivní jakýsi Hugh Everett III. Tenhle americký rozumbrada kdysi přišel s teorií mnohosvětů. Prý jí chtěl rozuzlit kvantový stav částic, při němž se korpuskulární entity vyskytují v jakési pravděpodobnostní vlně. Ta se zhrouťí přítomností observátora. Prostě se stačí podívat, a z vlny je částice a celý chomáč předpokladů spadne do určité reality.

No, a tenhle Everett, asi bystrý chlapík, protože toho dokázal ještě více v matematice a vědě vůbec, prohlásil, že ona vlna není nic jiného než shluk možností mnohosvětů a že velmi záleží na tom, jak proběhne její dekoherence. Vlastní přítomností a vůlí spadnete do nové situace v nekonečném počtu historií. Vlastně jste tvůrci svého osudu. To, že nepoznáte markantní rozdíl mezi přítomností a vytvořenou realitou, je způsobeno velmi malými nuancemi od stávající konstelace.

Jenže, a to jsem se dozvěděl až později, stejně jako o onom Everettovi, kvantová mechanika dovoluje vše, pravda, s různou probabilitou. Například když budete dostatečně dlouho nabíhat do zdi s vystrčenou hlavou, zákonitě jednou, podle této teorie, stěnou projdete.

Zhroucení kteréši mé vlny nemělo za následek jen lehkou odchylku, nýbrž kardinální změnu. Žil jsem s krásnou noblesní tmavovlasou ženou, zodpovědnou, velmi milou dámou. Seděl jsem s ní u večeře, rozprávěli jsme a najednou mi zaskočilo. Zbrunátněl jsem a začal lapat po dechu. Má úžasná dobrotivá žena se mě jala odborně křísit.

Ještě udýchaný a neustále kašlající jsem zaznamenal tu proměnu. Řízek, bramborový salát a pivo. Považte, v umělohmotném kelímku. Vždyť jsme jedli obložené chleby a měli k nim tokajské víno, dobře chlazené, k němuž se jako doplněk kulatosti na patře servírovaly sýrem zdobené večky. A teď tohle!

Avšak brada mi spadla a úplně jsem oněměl při pohledu na ženu sedící proti mně. Výrazně nalíčená blondýna, sekýrnice od pohledu. „Co tak vejráš? Ty řízky dělám stejně jen kvůli tobě. Víš, že já mám žlučník, a smažený nesmím,“ ukázala na svůj talíř s brambory a volským okem. „Co se to, proboha, děje?“ vypravil jsem ze sebe velmi nejistě. „Jak jsem se sem dostal?“ Nenapadlo mě nic moudřejšího. „Tak pán si ze mě bude ještě utahovat! Kde jsi zase chlastal, ty budižkničemu? Jak jsem se sem dostal? Jak jsem se sem dostal?“ napodobovala mě. „Jednoduše! Z toho tvého takzvaného zaměstnání, kde tě platí tak, že na tuhle královskou večeři se zmůžeš jen proto, že nám naši finančně pomáhají.“ Vymalovaná blondáta ochechule dávala najevo, kdo je tady pánem. „Ale já

sem nepatřím!“ začal jsem hněvivě. „No, to máš úplnou pravdu! Na to jsi přišel až teď, ty chytráku? Takového otrapu mi byl čert dlužen!“ ježilo se to žluté pometlo.

Začal jsem se kolem sebe rozhlížet. V bytě nic ani náhodou nepřipomínalo poklidnou náladu mého domova. Nábytek s všudypřítomnými háčkovanými dečkami, kolem samý polštář. Na běhounu, který už ledacos pamatoval, stál uprostřed místnosti stůl s pokrmem tak, jak si jej představovala ve všech svých inscenacích Česká televize před rokem 1989. Pivo v umělohmotném kelímku! Zděšeně jsem na to zíral a jen jsem odmítavě kroutil hlavou. Co se to, probůh, stalo? To prostě není možné! Nebyl jsem schopný se v nastalé změně vyznat.

Kostlivé stvoření si mě neustále podávalo v náporech obviňujících postojů, z nichž jsem vyrozuměl jedině: Odjakživa věděla o mé neschopnosti, ale tentokrát se to dostalo do situace, již už dále snášet nemíní. Chabě jsem se pokoušel něco vysvětlit. Nebylo mi však dopřáno sluchu. Doslova dokopán ke stolu, pustil jsem se do docela chutného jídla, s teplým pivem. Na chvíli jsem přestal vnímat tu náhlou změnu ze stavu úplného lidského porozumění a soužití oddaných manželů do podmínek hospody čtvrté cenové skupiny i s personálem, jenž zastupovala tahle vychrtlá dračice.

Večeři jsem snědl a začal navrhovat příměří. Vždyť ona sama musí vidět někoho jiného! Zjevem, chováním, s jinými nároky. Neviděla. Totiž viděla. Stejného otrapu, který jí zkazil život. A kde ona dnes mohla

být, kdyby si mě kdysi nebyla vzala! Pokusil jsem se jí vysvětlit, kdo je moje chápavá, něžná, romantická žena, aby jí došly mé rozpaky. „Ty kurevníku! Tak ty sis napíchl bokovku! Už tě to tady omrzelo? Tak si sbal svých pět švestek a mazej k ní!“ Začala vytahovat moje věci ze šatníku a házet je přede mě na zem. „Vypadni, a už se nevracej!“ doprovázela známým sloganem svou činnost. „Ale kam mám jít? Já vůbec nevím, kde jsem! Já sem prostě nepatřím!“ snažil jsem se vysvětlovat svůj postoj. „Nevím, jak jsem se tady objevil. Nezlobte se, paní! Já vás vůbec neznám!“ chrлил jsem ze sebe. Jenže to už mě saň popadla za límec a táhla mě ven. „Mazej a vrať se, až budeš vědět, kam patříš!“

Dveře se za mnou zabouchly a já se rozhlížel po chodbě neznámého paneláku. Nevěda, co činit, sjel jsem výtáhem dolů a vyšel na ulici neznámého města. „Á, pan Skála! Na procházku? Nebo na Růžek?“ smekl klobouk jakýsi cizí člověk. Zná mě a já jej vidím poprvé v životě! Odpověděl jsem na pozdrav a drmolil cosi neurčitěho o mé přítomnosti před domem v tuto večerní hodinu. „A víte co, pane Skála? Mě doma stejně nikdo nečeká a vy vypadáte tak opuštěně. Zajdeme na jedno! Myslím na Růžek.“ Chlap mě popadl pod paži a namířili jsme si to, jak jsem pochopil, do hospody.

„No, já vím, pane Skála! S tou vaší starou jste to zrovna nevyhrál,“ komentoval cizinec můj zbědovaný stav. „Každý máme nějaký to trápení, že.“ „Vy jste mě nepochopil, člověče. Já vůbec nevím, jak jsem se tady

ocitnul! A netuším, kdo je ta ženská! Promiňte, já neznám ani vás.“ „Někdy je lepší na všechno zapomenout, pane Skála,“ nedošla neznámému příčina mé zmatečnosti. Rezignoval jsem a nechal se zatáhnout do vcelku útulné hospody v linii bloků. Proč se jí pak ale říkalo Na Růžku? Hospodský před nás bez ptaní postavil dvě světlá piva a odkráčel. „Pane hostinský, dnes to máme složitější. Přineste nám ještě dva rumy!“ Můj neznámý udělal gesto směrem ke mně, aby nebylo pochyb, kdo ten alkohol potřebuje. Nebránil jsem se, jen jsem rezignovaně seděl, poslouchal řeči o problémovosti života, a že ta jeho nebožka byla taky pěkné kvítko a vydržet s ní bylo o nervy.

Po monologu si mě konečně začal prohlížet a vypadalo to, že jej něco znejistilo. „Vy ale, člověče, opravdu nevypadáte dobře! A takhle oblečeného jsem vás ještě neviděl. I to pivo pijete jinak. Tak intelektuálsky.“ „Říkám vám, že sem nepatřím! Před několika hodinami jsem se ještě nacházel doma. Ale doma tam, u sebe!“ vysvětloval jsem hloupě. „Pak bác! Sedím v obýváku, v němž jsem nikdy nebyl, huláká na mě nějaká vyzáblá cholerička, že jsem jí prý zkazil život. Potom mě vyhodí ven. Já nejsem ten Skála, za kterého mě máte.“

Zprvu na mě zíral jako na pomateného, ale potom se rozhořel jeho zájem. „Říkáte, byl jste doma a najednou jste se ocitl úplně někde jinde. Žádný časový posun, jen kompletní změna prostředí. Dovolte, abych se vám, pane Skála, představil. Jsem Zdeněk Olšanský,

docent na Akademii věd. Tak vy říkáte, že jste byl vytržen ze svého života kamsi úplně jinam,“ pokyvoval hlavou Olšanský. A bylo vidět, jak přitom soustředěně přemýšlí. „Kompletní změna prostředí i reálií,“ ubezpečoval se znovu.

„Pane, já žiju se skvělou manželkou. Děti nemáme. Bydlíme ve vile na okraji města. Jsem státní úředník zvyklý na určitý solidní životní standard, a teď najednou tohle. Vůbec si tu změnu neumím vysvětlit. Jsem kompletně vykořeněný. Nevím, co si počít. Doufám, že mi to věříte.“ Podíval jsem se prosebně na akademika před sebou. „Netušíte, jak toužebně bych chtěl vše vrátit do starých kolejí!“ „Vy určitě nejste Skála, tedy myslím tamten Skála. Ten by nebyl schopen se takhle vyjádřit. To je vskutku zajímavá situace,“ drbal se Olšanský za pravým uchem. „K multičasoprostorovému přenosu bych se neklonil. Já ostatně velmi nerad slyším o těch dimenzionálních změnách. Časové smyčky bych taky vyloučil, neboť ty by se týkaly pouze minulosti a budoucnosti. Takže nám zbývá kvantová mechanika,“ pokýval hlavou, jako kápl jsem asi na to.

„Kvantová mechanika. Člověče, sedím u večere a najednou jsem konfrontován s cizím prostředím, kde mě všichni znají, jenže já nikoho. Podle všeho jsem tu už byl, nebo dokonce sem patřím. Já jsem ale jediný, kdo o tom nic neví. Vůbec to tady nepoznávám. Ani byt, ani manželku. Bohužel ani vás, pane Olšanský. Čím ten Skála, za kterého mě máte, vlastně je?“ „Takový

zadumaný ajznboňák, trochu stíhaný životem, jak jste si asi povšiml,“ rozvázal docent po rumu. „Ta jeho mohla být zamlada docela hezká ženská, ale pak přišla o práci a život jí nějak zešedivěl. Stala se z ní megera, která už jen ze sportu peskuje svého starýho.“

Na okamžik jsem upadl do podivného rauše. A najednou, zničehonic, jsem seděl před svou ženou Hedvikou. „Už jsi v pořádku, Ondřeji?“ starostlivě mě hladila po rameni. „Ježíši, to jsi ty, Hedvi?“ Vyskočil jsem a začal ji objímat. Dívala se na mě nedůvěřivě, jako na mrtvolu. Instinktivně jsem uhnul před tím pohledem.

Jen co jsem zvedl hlavu, seděl jsem znovu v hospodě Na Růžku a povídal si s docentem Olšanským. Vinou přenosu do další reality, což jsem netušil, jsem seděl s Olšanským, který znal pouze Skálu – dopraváka. „Jak vám, pane Skála, svědčí ten nový jízdní řád? Že tam ale přidali spojů! Jak tohle budou dráhy stíhat?“ Docent upil piva. Rummy zmizely a ubrus na stole byl rozhodně umouněnější, než jsem si jej pamatoval. „Proboha, já jsem zase zpátky, jenže v jiném hrozném snu?“ vylítlo ze mě. „To jsme všichni, pane Skála. A u dráhy nemůžete nikdy čekat nic lepšího.“ „Bože, pane docente, já nejsem ten Skála, za něhož mě považujete. Už jsem vám to přece vysvětloval.“ „Srandičky, pane Skála! Doufám, že to nebudete opakovat doma. Myslím manželce,“ odtušil Olšanský. „Před několika okamžiky jsem vám vyjevil všechny okolnosti mého skoku z jiné reality sem. Sám

jste připustil tuto možnost stran jakési kvantové mechaniky.“ „Pane Skála, vy víte něco o kvantové mechanice? Já myslel, že pracujete jako posunovač.“ „Jmenuji se Skála, ale jsem státní úředník.“ „Jo, a já jsem Hemele, kosmonaut,“ parafrázoval můj spolustolovník jistou českou komedii.

Pokoušel jsem se najít způsob, jak navázat na náš předešlý hovor, a tak jsem objednal dva rumy. A pokud jsem toho byl schopen, snažil jsem se mu bez emocí zopakovat celou naši anabázi od paneláku do hospody Na Růžku. Nakonec i důvod mé přítomnosti před domem. Zřejmě jsem byl přesvědčivý, neboť oněměl. Velmi delikátně, krok za krokem, se všemi detaily jsem mu popsal, co jsme spolu všechno prožili, a rozvitě jej zpravil o své profesi úředníka na ministerstvu financí. Zdálo se, že je úplně vedle.

„Tak říkáte, pane Skála, úředník na ministerstvu financí?“ kroutil nechápavě hlavou. Využil jsem faktu, že mě označil za státního zaměstnance, a blýskl se znalostí národohospodářství. „Rozumím-li tomu, byl jste vytržen ze svého života sem a už jsme si o tom jednou povídali,“ nevěřičně kroutil hlavou Olšanský. „A cože jsem to říkal, když jsme spolu byli naposledy?“ začal Olšanský připouštět, že se v mé osobě opravdu mýlí.

„Prý je na vině kvantová mechanika a já se jejím přičiněním ocitl tady,“ připomínal jsem mu. Přemýšlel, vypil rum na ex a pokynul mi, abych si taky zavdal. „Vy, jako finančník, asi netušíte nic o nějakém Everettovi.“

Byl to americký fyzik, co přišel s vysvětlením částicové a vlnové povahy kvantových objektů pomocí historií, jež se odehrávají paralelně. Totiž, pane Skála, to, co na základní úrovni tvoří stavební kameny hmoty, se řídí mechanikou, jíž asi tak honem neporozumíte. On ji vlastně nechápe nikdo. Celá teorie vychází z faktu, že na té nejmenší úrovni vlastně existují jen informace podobné vlnám. Stačí jediný foton, který dopadne na tento pravděpodobnostní informační shluk, a on se změní ve skutečnou částici. No, a to je jedna z nepochopitelných věcí té kvantové mechaniky. Objektivní realita, do níž příslušná částice spadla, je otázkou náhody a způsobil ji pozorovatel svou pouhou přítomností. Jsem asi příliš komplikovaný,“ omlouval se docent.

„Říkáte ale, že jste se pak na chvíli vrátil zpět do vaší skutečnosti. To je zvláštní. Rozvoj po kolapsu vlny je možný pouze do budoucnosti. Víte co?“ pokynutím ruky objednal další dva rumy. „Tohle je možná pro chytřejší hlavy. Co byste řekl tomu, kdybychom zítra zašli k nám do výzkumáku a celé to ještě jednou rozdiskutovali? Kde dneska přespíte?“ zeptal se nakonec. Vyděsil jsem se, neboť představa, že se vrátím ke své stávající manželce, mě lekala. „Můžete klidně spát u mě, budete-li vám to vyhovovat.“

Cestou k Olšanskému se docent omlouval za podmínky, v nichž strávím noc, a já jsem mu neustále vykládal o světě, z něhož přicházím. Povídali jsme si do pozdních nočních hodin. Docent dokonce uvařil kávu, abychom

neusnuli. Vše, co jsem řekl, si pečlivě zaznamenával. Některé poznámky podtrhával a rámoval. Za rozbřesku jsem se svalil na kanape a spíše omdlel, než usnul. Spal jsem jen chvíli a zdály se mi hrůzostrašné sny.

„Co jste zvyklý snídat?“ probudil mě hlas docenta Olšanského a lomození z kuchyně. Tak je to přeci jen pravda! Jsem jinde, v jiném světě! Snědli jsme míchaná vajíčka se starým chlebem a vypili kávu mdlé chuti.

Cestou do výzkumného ústavu zánovním Volkswagemem se Olšanský doptával na další podrobnosti. Docentovi zřejmě došla skutečnost – veze materiál prvotřídního kalibru, vlastně přímo důkaz Everettových kvantových postulátů o pravděpodobnostech jiných historií. Z otázek byly cítit i jeho obavy, jestli jsem si to všechno nevymyslel, a co to pak bude za trapas. Posléze dal Olšanský přednost verzi, že mu připadám příliš věrohodný, než abych si to všechno vyfabuloval.

Tázán při vstupu do ústavu, s kým má vrátit, kromě pana docenta, tu čest, odpověděl: „Mám tady zajímavý případ, pane Krejzlík,“ a spiklenecky na něj mrknul. Vyšli jsme do druhého patra novostavby ze skla a oceli, na jejímž průčelí stálo Výzkumný ústav fyziky částic AV ČR. „Tady počkejte,“ usadil mě v předpokoji nějakého vysoce postaveného manažera. „Pan profesor Znojemský vás hned přijme,“ vysvětlil a zmizel s lehkým úklonem za dveřmi.

Po krátké době se z místnosti začaly ozývat velmi emočně laděné hlasy. Posléze se dveře otevřely a v nich

stál vysoký bělovlasý muž. Prohlédl si mě a se slovy „To je on?“ vešel zpět a zavřel. Trvalo jen pár okamžiků a do pracovny začali přicházet další akademici, kteří se na mě jen zběžně podívali, aby se záhy s povytaženým obočím vraceli a nahlíželi na raritu, jež tam tak hloupě sedí.

Pak mě najednou docent Olšanský pozval dovnitř: „Pojďte, pane Skála. Hlavně se ničeho nebojte!“ Vešel jsem do pracovny plné mužů v bílých pláštích. Uprostřed za stolem trůnil bělovlasý profesor. „Tady si, pane Skála, sedněte,“ začal přátelsky. „A pokud možno podrobně popište celý váš příběh.“ Připadal jsem si jako na psychiatrické klinice. Můj pocit podtrhávaly shovívavé úsměvy vědců – tak se nám předvedl, ty herče! S celou vervou, přesvědčen, že věda rozuzlí všechny mé trable, jsem líčil svůj příběh co nejvěrohodněji. Nenechali mě hovořit souvisle a neustále mi vstupovali do řeči. „Mohl byste to popsat ještě jinými slovy? Co přesně jste viděl? Co jste v daném okamžiku cítil? Umíte si to nějak vysvětlit?“ Ve chvíli, kdy se příval dotazů změnil v kakofonní změť, utál vše profesor, jehož autorita, jak se zdálo, byla všemi absolutně respektována.

„Tak vy říkáte, že jste byl doma a bez známek přesunu v prostoru a čase jste se najednou ocitl zde, v naší realitě. To by, kolegové, za předpokladu věrohodnosti vašeho příběhu, pane Skála, byl jasný důkaz přenosu do naší historie po zhroucení pravděpodobnostní vlny.“ Celé jeho vysvětlení mi bylo úplně fuk. Chtěl jsem se jen

dostat odsud zpět, domů. „Víte, pane Skála, tam dole,“ bůhvíproč ukázal prstem směrem dolů, „je velmi podivný svět, zcela nepodobný tomu našemu. Jedinou jistotou je tam pravděpodobnost, provázanost a kvantové skoky. Tady, na naší úrovni, se vše děje kauzálně. Příčina a následek nebo časová přímka směřující do budoucnosti. Tam,“ a znovu ukázal dolů, „to vůbec neplatí. Částice cestují v čase vpřed i pozpátku, diskontinuálně skáčou z místa na místo, objevují se a mizí.“

„Já chci zpátky,“ zajímavě jsem vstoupil do profesovy přednášky. „A tak, promiňte! Chtěl jsem vám jen vysvětlit možné příčiny vaší přítomnosti zde.“ Akademik zahanbeně sklopil hlavu před přívalem mých emocí. „Já bych chtěl jen zdůraznit,“ vystoupil z kruhu kolem mne s bojovným postojem mladík ostříhaný nakrátko, asi doktorand, „že kolaps datové vlny, chcete-li pravděpodobnostní, kolegové, se týká jen částic. Jak se může zhroutit tolik částic, které tvoří dva a půl biliónu lidských buněk, najednou? Co tím chci naznačit? Že kolabovat může pouze jedna částice, což je pochopitelné. Ale celý člověk?“ „Omluvte mladého kolegu,“ chytil muž s výřím obličejem mladíka kolem ramen a stáhl jej do ústraní. „Provázání částic tvořících naše tělo zajistí synchronicitu a pravděpodobnostní vlna je pak součtem výsledků jednotlivých entit v mega vlnách. Takže zhroucení způsobí skok do jiné reality celého člověka.“ „To je přece Hugh Everett III,“ okázale poznamenal malý plešoun, aby se také blýskl.